

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ПОЉОПРИВРЕДЕ, ТРГОВИНЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

Број: 320-05-1028/2011-08
Датум: 17.06.2011. године
Немањина 22 - 26
Београд

На основу Уредбе о коришћењу подстицајних средства за подизање производних засада воћака, винове лозе и хмеља за 2011. годину („Службени гласник РС”, бр. 39/11) и Решења о овлашћивању бр. 119-01-56/2011-09 од 04.04.2011. године, министар пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде доноси

Пропоруку за постављање наслона у производним засадима винове лозе

Овом препоруком се дефинишу врста коља, стубова, жице, као и начин њиховог постављања у новоподигнутим производним засадима винове лозе за које се користе подстицајна средства по Уредби о коришћењу подстицајних средстава за подизање производних засада воћака, винове лозе и хмеља за 2011. годину („Службени гласник РС”, бр. 39/11).

Овом препоруком се утврђују само минимални услови, а корисници средстава могу испуњавати и строжије услове.

Стубови и жица (осим код густих засада сорте Прокупац) морају бити постављени у виноградима који су предмет ове уредбе и субвенционисања најкасније до 30.06.2012. године.

Коље

Коље мора бити право и стабилно, а побија се у земљу минимално 1/3 од укупне њихове дужине. Коље се побија са исте стране чокота у винограду или између два чокота ако се ради о парној садњи. Висина надземног дела коља мора бити до висине основне жице, односно до висине вертикалног стабла.

Коље од дрвета

Неопходне карактеристике дрвеног коља:

- материјал: различите врсте дрвета;
- укупна дужина: минимално 110 см, односно већа или мања у зависности од висине вертикалног стабла;

- пресек (облик и димензије): округао (пречник минимално 3 cm), четвртаст (минимално 3 x 3 cm) и други облик (минимални 3 cm);
Коље мора бити без коре дрвета.

Коље од пластичне масе

Неопходне карактеристике пластичног коља:

- материјал: пластична маса (PVC);
- укупна дужина: минимално 110 cm, односно већа или мања у зависности од висине вертикалног стабла;
- пресек (облик и димензије): округао (пречник минимално 3 cm), четвртаст (минимално 3 x 3 cm) и други облик (минимални 3 cm);
- профил: у облику шупљих цеви или пуне пластике.

Коље од метала

Може се користити профилисани метал, разне цеви (поцинковане, пластифициране, обојене и др.).

Неопходне карактеристике металног коља:

- материјал: метал;
- укупна дужина: минимално 110 cm, односно већа или мања у зависности од висине вертикалног стабла;
- пресек (облик и димензије): округао (пречник минимално 2 cm за шупље - профилисано коље, односно 0,8 - 1 cm – коље пуног профила), четвртаст (минимално 2 x 2 cm за шупље - профилисано коље, односно 0,8 - 1 cm – коље пуног профила) и други облик (минимално 2 cm за шупље - профилисано коље, односно 0,8 - 1 cm – коље пуног профила);
- профил: у облику шупљих цеви или пуних профила.

Стубови

Стубови морају бити прави и стабилни.

Дрвени стубови морају бити израђени од тврдог дрвета.

Неопходне карактеристике дрвених стубова:

- материјал: различите врсте дрвета (багрем, храст, клека, кестен, четинари и др);
  - укупна дужина: чеони стубови минимално 250 - 260 cm за узгојне облике код којих је висина вертикалног дела стабла изнад 60 cm, односно минимално 240 cm за узгојне облике код којих је висина вертикалног дела стабла мања од 60 cm. Дужина унутрашњих стубова минимално 230 - 240 cm за узгојне облике код којих је висина вертикалног дела стабла изнад 60 cm, односно минимално 220 cm за узгојне облике код којих је висина вертикалног дела стабла мања од 60 cm;
  - пресек (облик и димензије): округао (пречник чеоних стубова минимално 10 cm; пречник унутрашњих стубови минимално 9 cm); четвртаст (ширина чеоних стубова минимално 10 cm; ширина унутрашњих стубови минимално 9 cm) и други облици (ширина чеоних стубова минимално 10 cm; ширина унутрашњих стубови минимално 9 cm);
- Стубови морају бити без коре и импрегнирани (хемијска импрегнација или нагоревање).

Бетонски стубови

Неопходне карактеристике бетонских стубова:

- материјал: армирани, пренапрегнути бетон или комбинација бетона и рециклираног отпада;
- укупна дужина: чеони стубови минимално 250 - 260 cm за узгојне облике код којих је висина вертикалног дела стабла изнад 60 cm, односно минимално 240 cm за узгојне облике код којих је висина вертикалног дела стабла мања од 60 cm. Дужина унутрашњих стубова минимално 230 - 240 cm за узгојне облике код којих је висина вертикалног дела стабла изнад 60 cm, односно минимално 220 cm за узгојне облике код којих је висина вертикалног дела стабла мања од 60 cm;

- пресек (облик и димензије): округао (пречник чеоних стубова минимално 12 cm; пречник унутрашњих стубови минимално 7 cm); четвртаст (ширина чеоних стубова минимално 12 cm; ширина унутрашњих стубови минимално 7 cm) и други облици (ширина чеоних стубова минимално 12 cm; ширина унутрашњих стубови минимално 7 cm).

Метални стубови

Морају бити израђени од профилисаног метала или од савијеног челичног лима.

Неопходне карактеристике металних стубова:

- материјал: челични лим, гвожђе и др;
- укупна дужина: чеони стубови минимално 250 - 260 cm за узгојне облике код којих је висина вертикалног дела стабла изнад 60 cm, односно минимално 240 cm за узгојне облике код којих је висина вертикалног дела стабла мања од 60 cm. Дужина унутрашњих стубова минимално 230 - 240 cm за узгојне облике код којих је висина вертикалног дела стабла изнад 60 cm, односно минимално 220 cm за узгојне облике код којих је висина вертикалног дела стабла мања од 60 cm;
- пресек (облик и димензије): четвртаст (ширина минимално 5 x 5 cm; облик пресека: округао, четвртаст, „L профил“ и др; дебљина лима: минимално 1,5 mm за унутрашње и 2 mm за чеоне стубове.

Стубови од PVC масе

Неопходне карактеристике стубова од PVC масе:

- материјал: пластична маса (PVC);
- укупна дужина: чеони стубови минимално 250 - 260 cm за облике код којих је висина вертикалног дела стабла изнад 60 cm, односно минимално 240 cm за облике код којих је висина вертикалног дела стабла мања од 60 cm. Дужина унутрашњих стубова минимално 230 - 240 cm за облике код којих је висина вертикалног дела стабла изнад 60 cm, односно минимално 220 cm за облике код којих је висина вертикалног дела стабла мања од 60 cm;
- пресек (облик и димензије): округао (пречник чеоних стубова минимално 8 cm; пречник унутрашњих стубова минимално 6 mm); четвртаст (ширина чеоних стубова минимално 8 x 8 cm; ширина унутрашњих стубова минимално 6 x 6 mm); профил: у облику шупљих цеви или пуних профила.

Број стубова и растојање између стубова

Максимално растојање између стубова у реду износи 8 m.

Техника постављања стубова

- чеони стубови се укопавају, односно побијају у земљу на дубини од најмање 1/3 дужине стубова и могу бити постављени у вертикалном положају додатно учвршћени са анкерима или подупирачима или под косином додатно учвршћени са анкерима;
- унутрашњи стубови се укопавају, односно побијају у земљу на дубини од најмање 1/4 дужине стубова и постављају на максималном растојању од 8 m један од другог;
- висина чеоних и унутрашњих стубова изнад земље, након укопавања мора бити најмање 1,60 m.

Жица

Жица се поставља одмах након постављања стубова, а може бити поцинкована и од другог материјала.

Жице могу бити постављене, у зависности од узгојног облика, на доле наведене различите начине:

- Основна жица - формира се од једне жице минималног пречника 2,5 mm за привезивање стабла кордунице на различитој висини у зависности од пројектованог облика стабла. Изнад основне жице постављају се три или више редова једноструке или двоструке жице;
- Изнад основне жице минималног пречника 2,5 mm, може се поставити једнострука жица пречника 1,8 – 2,2 mm преко које се пребацују лукови и везују за основну жицу или се испод основне жице може поставити једнострука жица пречника 1,8 – 2,2 mm за коју се

везују лукови. Даље, изнад основне жице, постављају се два или више редова двоструке жице, пречника 1,8-2,2 mm;

- За узгојне облике са падајућим (слободним) ластарима, основна (носећа) жица - формира се од једне жице која мора бити минималног пречника 3 - 4 mm за привезивање стабла кордунице.

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

Игор Момчиловић